

Eerste zondag van de Advent

Mt. 24, 37-44

Angst, broeders en zusters in Christus, angst is een slechte raadgever. We kennen die uitdrukking allemaal wel. Toch is angst tot op zekere hoogte normaal en menselijk. Zo kunnen mensen angst hebben om hun partner te verliezen, of hun baan te verliezen. En de meeste mensen zijn, minstens af en toe, bang voor de dood. Al die angsten zijn op zich volkomen normaal. Die mogen er zijn en we hoeven ons daarover niet te zeer te verontrusten. Maar angst wordt wel een slechte raadgever als we er ons leven geheel door laten bepalen. Als je voortdurend in angst zit om je baan te verliezen, kun je je werk niet goed meer doen; als je voortdurend bang bent je partner te verliezen en je aan hem of haar vastklampt, dan raakt de relatie verstikt en zul je hem zeker verliezen. Als je voortdurend in angst leeft voor de dood, vergeet je te leven en ben je eigenlijk al zo goed als dood.

Zo is het ook met de angst voor het zogenaamde einde van de wereld, of het einde der tijden, hoe je het ook noemen wilt. Als je je zo blindstaart op alle rampspoed in de wereld, dat je alleen nog maar apathisch op het einde gaat zitten wachten (of het einde zelfs voorspellen, zoals sommigen doen), dan vergeet je met welke bedoeling je op deze wereld bent gezet, namelijk om het leven, dat je van God gekregen hebt, ook te leven! Dat willen de lezingen van vandaag ons voorhouden. Laat ons maar eens kijken naar het visioen van Jesaja uit de eerste lezing.

Jesaja was een van de grote profeten uit het Oude Testament.

Een profeet is niet iemand die de toekomst voorspelt, maar iemand met een visie. Het woord visie zit ook in het woord visioen. Een profeet heeft een bepaalde visie over hoe de wereld eruit zou moeten zien. Dat kan hij op twee manieren uitdrukken. Het kan met een onheilsvisioen. Een modern voorbeeld: als een klimaatdeskundige spreekt over de opwarming van de aarde en het smelten van het poolijs, doet hij dat niet om ons angst aan te jagen en ook niet om de toekomst te voorspellen, maar om ons te waarschuwen dat we onze levensstijl moeten veranderen om het milieu in stand te houden tot ons eigen welzijn. Je zou zo iemand een moderne profeet kunnen noemen.

De tweede manier is door middel van een heilsvisioen. Ook dat is niet bedoeld als toekomstvoorspelling, maar om de mensen moed in te spreken in tijden van nood. Dat laatste is in de lezing van Jesaja het geval. Jesaja betekent: God redt (Jezus is een variant van dezelfde naam!).

Hij heeft hier een visioen over het einde der dagen en wat er dan zal gebeuren. Hij zegt níet wanneer dat zal zijn. Het is zijn bedoeling om te schilderen hoe de dag van de Heer eruit zal zien. De Heer zal oordelen en rechtspreken, dat zeker. Maar niet om ons bang te maken, integendeel. De profeet wil zeggen dat het alleen de Heer toekomt om uiteindelijk te oordelen. En niet wij mensen. Want waar wij elkaar te

snel beoordelen en veroordelen (denk alleen maar aan de z.g. asociale media), ontstaan juist conflicten, haat en oorlog. En daardoor de productie van zwaarden en speren. En van geweren, chemische wapens en atoombommen. Maar als we het oordeel over elkaar (en dat begint al in het klein) aan God overlaten, dan worden zwaarden tot ploegijzers; dan maakt de productie van moderne wapens plaats voor nuttiger producten; dan leren we de oorlog niet meer! Dan zal ook onze tong geen zwaard meer zijn, waarmee zo vaak mensen beledigd, gekwetst en verwond worden, maar een instrument om elkaar te bemoedigen, te troosten, te vergeven en lief te hebben. Dát is het visioen van Jesaja.

En wanneer komt die dag dan?

Dat weten we niet, zegt Jezus. Ge weet niet op welke dag de Heer komt. Maar, zegt Hij, als je niet waakzaam bent zal het gaan zoals in de dagen van Noach. Toen de zondvloed de mensen verzwolg. Jezus zegt dit niet, wéér niet, om ons angst aan te jagen, maar te waarschuwen. Als we er een mentaliteit op nahouden van "na ons de zondvloed", d.w.z. ons niet om andere mensen en de volgende generaties bekommeren en alleen maar uit zijn op eigenbelang, dan zal die zondvloed, b.v. in de vorm van het smelten van het poolijs en het stijgen van de zeespiegel, inderdaad over ons komen. Dán is er geen hoop en pas ècht reden om bang te zijn. Maar als we waakzaam blijven, d.w.z. wel letten op wat goed is voor onze wereld en daar ook naar handelen, dan hoeven we niets te vrezen. Dan kunnen we, in het vertrouwen dat Jezus nu al bij ons is, ondanks alles, leven in hoop en blijde verwachting. Dán is het echt Advent!

Jan van de Laar, pastor